

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра хірургії та акушерства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Діагностика і терапія акушерської та гінекологічної
патології дрібних тварин**

освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
освітній ступінь магістр

Розробник (ки): Тетяна ПАНАСОВА, доцент кафедри хірургії та акушерства,
канд. вет. наук, доцент

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Діагностика і терапія акушерської та гінекологічної патології дрібних тварин
Назва структурного підрозділу	Кафедра хірургії та акушерства
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> ПАНАСОВА Тетяна, канд. вет. наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 2х. (Акушерство) <i>e-mail:</i> tetiana.panasova@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/panasova-tetyana-georgiyivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Анатомія свійських тварин», «Фізіологія тварин», «Патологічна фізіологія», «Клінічна діагностика», «Фармакологія», «Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія», «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин».

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Діагностика і терапія акушерської та гінекологічної патології дрібних тварин»: оволодіти методами діагностики вагітності і неплідності, діагностики і терапії акушерських та гінекологічних захворювань сук, кішок та самок гризунів.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти морфологічних та фізіологічних основ відтворення тварин, особливостей фізіологічного перебігу та патології вагітності, родів і післяродового періоду; методів акушерського дослідження тварин і критерії правильності постановки діагнозу щодо їх хвороби, основних правил допомоги тварині при фізіологічних і патологічних родах; фізіології і патології молочної залози, захворювань новонароджених та неплідності самок в наслідок захворювань органів статеві системи.

Компетентності:

Загальні:

3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
4. Знання та розуміння предметної області та професії;
8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові:

2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

16. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Програмні результати навчання:

3. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

Методи навчання: лекція, розповідь-пояснення, робота з навчально-методичною літературою, ілюстрування, конспектування, демонстрування, спостереження, лабораторні роботи.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Морфологія статеві системи самок. Фізіологія та патологія статевого циклу.

Тема розкриває питання: Анатомія статеві системи самок. Статева і фізіологічна зрілість. Фізіологія статевого циклу самок. Овогенез і фолікулогенез. Нейрогуморальна регуляція статевого циклу. Гормональна регуляція статеві функції. Патологія статевого циклу. Регуляція статевого циклу.

Тема 2. Фізіологія вагітності, діагностика вагітності.

Тема розкриває питання: Сутність і механізм процесу запліднення. Фактори, що сприяють заплідненню. Сутність і класифікація вагітності. Стадії розвитку ембріона і плода. Плідні оболонки і плацента. Зміни в організмі вагітних самок. Діагностика вагітності.

Тема 3. Хвороби вагітних сук, кішок та самок гризунів

Тема розкриває питання: Діагностика, терапія і профілактика токсикозу, набряку вагітних, пахової грижі матки; позаматкова вагітність, переносена вагітність, аборти.

Тема 4. Фізіологія родів.

Тема розкриває питання: Передвісники родів, родові шляхи, плід як об'єкт родів, стадії та біомеханізм родів. Догляд за новонародженими, що народилися природними шляхом, у результат кесаревого розтину та у випадку загибелі матері. Хвороби новонароджених.

Тема 5. Патологія родів (дистоції)

Сутність і причини патологічних родів. Допомога тваринам із патологічними родами консервативним та оперативним шляхом. Ускладнення родів.

Тема 6. Фізіологія і патологія післяродового періоду.

Тема розкриває питання: інволюція статевих органів. Діагностика і терапія післяродових: еклампсії, сапремії, місцевих та загальних септичних захворювань. Порушення інстинкту догляду за потомством.

Тема 7. Патологія молочної залози.

Тема розкриває питання: діагностика та лікування маститів, хвороб шкіри, травм, новоутворень молочної залози.

Тема 8. Неплідність сук, кішок та самок гризунів.

Тема розкриває питання: діагностика та терапія гінекологічних захворювань самок: захворювання та новоутворення зовнішніх статевих органів, піхви, матки; піометра; несправжня вагітність. Клінічний підхід до неплідності самок.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю: залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни**

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Опиування	Виконання лаборатор	Виконання самості	Виконання конгр.	
Тема 1. Морфологія статевої системи самок. Фізіологія та патологія статевого циклу.	1	3	2	20	6
Тема 2. Фізіологія вагітності, діагностика вагітності.	1	3	2		6
Тема 3. Хвороби вагітних сук, кішок та самок гризунів	1	6	2		9
Тема 4. Фізіологія родів.	1	3	2		26
Тема 5. Патологія родів (дистоції).	1	6	2	20	9
Тема 6. Фізіологія і патологія післяродового періоду.	1	6	2		9
Тема 7. Патологія молочної залози.	1	3	2		6
Тема 8. Неплідність сук, кішок та самок гризунів.	1	6	2		29
Разом	8	36	16	40	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми оцінювання	Здатність здобувача
Опитування	Нараховується 6 бали, коли показав мінімальний результат навичок за всіма програмними результатами навчання
	Нараховується 8 балів, коли ЗВО опанував та показав повний результат навичок за всіма програмними результатами навчання.
Виконання лабораторної роботи	Нараховується 22 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови опанування та узагальнення ЗВО мінімального виконання завдань роботи, що частково забезпечують програмні результати навчання
	Нараховується 36 балів, що відповідає максимуму (ЗВО узагальнив та обґрунтував повний обсяг навичок, опанував завдання лабораторних робіт, які забезпечують передбачені програмні результати навчання).
виконання самостійної роботи	Нараховується 10 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови, що ЗВО опанував тему самостійної роботи, які частково забезпечують програмні результати навчання.
	Нараховується 16 балів, що відповідає максимуму (опанував тему самостійної роботи й показав ґрунтовні відповіді, які забезпечують програмні результати навчання).
виконання контрольної роботи	Нараховується 22 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови, що ЗВО опанував теоретичний матеріал і відтворив його значну частину за програмними результатами навчання.
	Нараховується 40 балів, що відповідає максимуму (ЗВО узагальнив отримані знання та ґрунтовно засвоїв матеріал за програмними результатами навчання).

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Аллен, В.Э. Полный курс акушерства и гинекологии собак. (Второе издание исправленное и дополненное Гэри К.У. Инглэнд.) / Пер. с англ. О.Суворов. М.: «АКВАРИУМ ЛТД, 2002. 448 с.: ил.
2. Руководство по репродукции и неонатологии собак и кошек. Пер. с англ. / под ред. Дж. Симпсон, Г. Ингланда, М. Харви М.: Софион. 2005, 280 с., ил.
3. М. І. Харенко., С. П. Хомин, В. П. Кошовий, та ін. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин / Навч. посібник. Суми: ВАТ «Сумська обласна друкарні», видавництво «Козацький вал», 2005. 554 с.
4. Яблонський В. А., Хомин С. П., Харута Г. Г., Харенко М. І., Завірюха Г. Г., Любецький В. Й. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. За ред. В. А. Яблонського та С. П. Хомина. Підручник. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
5. Карпов В. А. Акушерство и гинекология мелких домашних животных. М.: Росагроиздат, 1990. 288 с.

6. Дж. Гаскелл. Болезни кошек / Репродуктивная система и ранний постнатальный период. Т.Дж. Графид Джонс. М.: «Аквариум», 2004. С. 250–266.

7. Оперативная хирургия / И. И. Магда, Б. З. Иткин, И. И. Воронин др.: Под ред. И. И. Магды. М.: Агропромиздат, 1990. 333 с: ил. – (Учебники и учеб. пособия для студентов высш. учеб. заведений).

Допоміжні

1. Д. С. Гришко. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. Харків: Прапор, 2003. 400 с.

2. Вейн Е. Вингфилд. Секреты неотложной ветеринарной помощи. Кошки и собаки / Пер. с англ. М.; СПб.: «Издательство БИНОМ Невский диалект», 2000. 608 с.

3. Панасова Т.Г., Довгопол В.Ф., Плугатирьев В.П. Фізіологія і патологія статеві системи сук. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини. Полтава – Редакційно-видавничій відділ ПДАА, 2007. – 52 с.

4. Панасова Т.Г., Довгопол В.Ф., Плугатирьев В.П. Фізіологія та патологія статеві системи кішок. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини. Полтава. – Редакційно-видавничій відділ ПДАА, 2010. – 57 с.

5. Панасова Т.Г. Природне та штучне осіменіння сук. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» спеціальності 6.110101 «Ветеринарна медицина» з дисципліни «Біотехнологія відтворення тварин з основами андрології». Полтава – Редакційно-видавничій відділ ПДАА, 2016. – 32 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <http://www.veterynar.com.ua>
2. <http://veterynar.flyboard.ru/forum10.html>
3. <http://nowa.cc/showthread>.
4. <http://student.vetdoctor.ru/ru/index.php?showtopic=7673>
5. <http://www.mon.gov.ua>
6. www.nbu.gov.ua
7. <http://iekvm.kharkov.ua/>
8. <http://vet.in.ua>
9. <http://poltavalab.at.ua>
11. <http://zoovet.kharkov.ua>
10. <http://www.ukragroportal.com/propoz/item>.
11. <http://elibrary.nubip.edu.ua/5350/>
12. <http://chitalky.ru/?p=816>